

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα 28-1-2014

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜ. ΥΓΕΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ &
ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΠΕΡ/ΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ Α'

Αριθ. Πρωτ:ΔΥΓ2/οικ.9283

Ταχ. Δ/νση : Αριστοτέλους 17

Ταχ. Κώδικας : 10433 Αθήνα

FAX : 210-8821333

Πληροφορίες : Σ. Λαζαρίδου

Τηλέφωνο : 2132161352

ΠΡΟΣ: ΟΛΕΣ ΤΙΣ Δ/ΝΣΕΙΣ ΔΗΜ. ΥΓΕΙΑΣ
& ΚΟΙΝ/ΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ &
Δ/ΝΣΕΙΣ ΠΕΡ/ΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ &
ΥΓΕΙΟΝ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ
ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΕΔΡΕΣ ΤΟΥΣ

Θέμα: «Λήψη μέτρων διασφάλισης της ποιότητας του πόσιμου νερού
σε περιπτώσεις εκτάκτων καιρικών φαινομένων και φυσικών
καταστροφών»

ΣΧΕΤ: α) Οι Υ2/2600/01 ΚΥΑ περί ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης
όπως τροποποιήθηκε με την ΔΥΓ2/οικ. 38295/2007 και την τροποποίηση
σφαλμάτων ΦΕΚ 986/τ.β/18-6-07 και η ΥΜ/5673/57 Υγ. Διάταξη για την
απολύμανση του πόσιμου νερού
β) Η ΔΥΓ2/οικ. 79901/9-6-2008 εγκύκλιος μας
γ) Ο α) Ο Ν. 2520/40 και το ΠΔ 95/2000 περί Οργανισμού του Υπουργείου
Υγείας και Πρόνοιας

Με αφορμή τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης που δημιουργήθηκαν από
την εκδήλωση σεισμικής δραστηριότητας στο νησί της Κεφαλονιάς, και προκειμένου
να προστατευθεί και διασφαλισθεί η Δημόσια Υγεία, επισημαίνουμε τα εξής:

Για τη διασφάλιση της ποιότητας του πόσιμου νερού οι ΟΤΑ και οι φορείς
ύδρευσης που είναι υπεύθυνοι για την παροχή υγιεινού πόσιμου νερού, σε
συνεργασία με τις Δ/νσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας και Δ/νσεις
Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου των Περιφερειακών Ενοτήτων και
άλλων συναρμόδιων φορέων, θα πρέπει, στα πλαίσια εφαρμογής της κείμενης
νομοθεσίας να τηρούν πιστά τα αναφερόμενα στα (α, β) σχετικά και πέραν των
ανωτέρω:

Ειδικότερα **σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών** (λ.χ. σεισμών,) και **έντονων καιρικών** φαινομένων (λ.χ. βροχοπτώσεων) στη διάρκεια των οποίων υπάρχει μεγάλη πιθανότητα πρόκλησης μηχανικών βλαβών στο δίκτυο ύδρευσης και εισόδου σ' αυτό ξένων υλών (π.χ. αιωρούμενα σωματίδια, χρώματα, λάσπες κ.λ.π.), που είναι δυνατόν να υποβαθμίσουν την ποιότητα του πόσιμου νερού (λ.χ. μεταβολή φυσικοχημικών παραμέτρων του νερού από αλλαγή αλκαλικότητας εδάφους, ηλεκτροχημικού δυναμικού του υλικού ύδρευσης σε συνδυασμό με τη διαβρωτικότητα του νερού, μικροβιολογική μόλυνση του νερού), θα πρέπει να διενεργηθεί άμεσα **υγειονομικός έλεγχος** λειτουργίας των συστημάτων ύδρευσης (γεώτρηση ή πηγή υδροληψίας, δεξαμενές, εγκαταστάσεις, δίκτυο διανομής) και αποχέτευσης. Συγκεκριμένα θα πρέπει να διερευνηθεί η πιθανότητα ή η δημιουργία οποιασδήποτε **διαρροής** (θραύση σωλήνων, εμπόδια στη ροή, κ.λ.π.) που μπορεί να δημιουργήσει πρόβλημα υγιεινότητας του πόσιμου νερού και

I. σε περίπτωση διαπίστωσης **βλαβών** στο δίκτυο ύδρευσης θα πρέπει:

❖ να διενεργηθεί άμεσα λεπτομερής **υγειονομική αναγνώριση** και διερεύνηση των αιτιών του προβλήματος καθώς και **εργαστηριακός έλεγχος** (μικροβιολογικές και φυσικοχημικές παράμετροι) μετά από κατάλληλη δειγματοληψία. Τα δείγματα νερού θα πρέπει να ληφθούν από **κρίσιμα σημεία** του δικτύου ύδρευσης, όπως στις γεωτρήσεις ή πηγές υδροληψίας, δεξαμενές τροφοδοσίας νερού, και σε διάφορα σημεία του δικτύου, κυρίως όμως ανάντη και κατόντη του σημείου βλάβης του αγωγού ύδρευσης.

❖ εφόσον υφίστανται βάσιμες ενδείξεις υπέρβασης τιμών ποιοτικών παραμέτρων του πόσιμου νερού θα πρέπει σε συνεργασία με τους υπευθύνους ύδρευσης να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα προστασίας της Δημόσιας Υγείας:

1. **διακοπή της υδροδότησης** μέχρι την αποκατάσταση των προβλημάτων και την εξασφάλιση των ποιοτικών παραμέτρων εντός των ορίων της κείμενης νομοθεσίας με παράλληλη ενημέρωση των κατοίκων και λήψη μέτρων αντιμετώπισης της προσωρινής διακοπής της υδροδότησης των κατοίκων της περιοχής (τροφοδοσία με κατάλληλης ποιότητας πόσιμο νερό λ.χ. εμφιαλωμένα, μεταφορά με βυτία)

2. σύμφωνα και με τις οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας μετά από κάθε επισκευή σε **τμήμα αγωγού** να γίνεται **υπερχλωρίωση** με διάλυμα χλωρίου υψηλής συγκέντρωσης και αντίστοιχο χρόνο παραμονής

3. μετά τον εντοπισμό του προβλήματος και την αντιμετώπισή του (αποκατάσταση της βλάβης του δικτύου, λήψη μέτρων προστασίας της πηγής κ.λ.π.), εφόσον το πρόβλημα είναι γενικευμένο, να εφαρμοσθεί το μέτρο της **υπερχλωρίωσης της δεξαμενής υδροδότησης και όλου του μήκους του συστήματος ύδρευσης** με διάλυμα χλωρίου υψηλής συγκέντρωσης και αντίστοιχο χρόνο παραμονής, το οποίο στη συνέχεια θα **απορριφθεί** και μετά να ξεκινήσει η επαναλειτουργία του δικτύου.

❖ εάν έχουν εμφανισθεί κρούσματα γαστρεντερίτιδας να διερευνηθεί η συσχέτιση της εμφάνισης των κρουσμάτων γαστρεντερίτιδας με την πρόκληση βλαβών και την εκτέλεση έργων στο δίκτυο ύδρευσης της πόλης

II. Εφ' όσον διαπιστώνεται με συνεχείς ελέγχους ότι **δεν υπάρχουν βλάβες** στο δίκτυο και εισροή ξένων σωμάτων, ουσιών κ.λ.π, θα πρέπει οι υπεύθυνοι ύδρευσης και οι υγειονομικές αρχές να βρίσκονται σε **επαγρύπνηση** και οι δειγματοληπτικοί και εργαστηριακοί έλεγχοι του νερού σε κρίσιμα σημεία του δικτύου ύδρευσης να είναι συστηματικοί, οι τιμές του **υπολειμματικού χλωρίου** να ελέγχονται συστηματικά και να **αυξηθεί η συχνότητα παρακολούθησης** και άλλων ποιοτικών παραμέτρων του πόσιμου νερού κατά την κρίση της Δ/νσης Υγείας.

Επισημαίνεται ιδιαίτερα η σπουδαιότητα διενέργειας **υγειονομικής αναγνώρισης**, δεδομένου ότι κάθε εργαστηριακή εξέταση αντικατοπτρίζει μόνον την κατάσταση της στιγμής της δειγματοληψίας, ενώ η υγειονομική αναγνώριση επιτρέπει την επισήμανση των υπαρκτών και ακόμη δυνητικών κινδύνων. Υπενθυμίζεται ότι τα κυριότερα στοιχεία που εξετάζονται κατά την υγειονομική αναγνώριση είναι:

- Λεκάνη απορροής υδροληψίας,
- πηγή υδροληψίας
- εξωτερικοί αγωγοί
- αντλιοστάσιο,
- δεξαμενές
- δίκτυο διανομής
- σύστημα επεξεργασίας
- απολύμανση
- εσωτερικές υδραυλικές εγκαταστάσεις

Στις **εξαιρετικές περιπτώσεις** που θα απαιτηθούν **εγκαταστάσεις πληγέντων** (σκηνές σε ανοιχτούς χώρους, προκατασκευασμένες οικίες, χώροι διαμονής μικρής δυναμικότητας κ.λ.π), θα πρέπει να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση των **νέων** συνθηκών ύδρευσης και αποχέτευσης, που προκύπτουν, περιλαμβανομένων και των μέτρων υγιεινής διαχείρισης και αποκομιδής των στερεών αποβλήτων (οικιακά απορρίμματα, τυχόν μπάζα κ.λ.π). Επιπλέον, ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να λαμβάνεται για την προστασία των πληγέντων από ενδεχόμενη έκθεση τους σε ερπετά, τρωκτικά, αρθρόποδα κ.λ.π.

Γενικότερα

Σε όλες τις περιπτώσεις

1. να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την **προστασία των πηγών ύδρευσης** (γεωτρήσεις, υδρομαστεύσεις, φυσικές δεξαμενές ύδατος κλπ.) και τήρηση των αποστάσεων ασφαλείας από γειτονικές εστίες ρύπανσης και μόλυνσης
2. να **συντηρούνται** επαρκώς τα **συστήματα ύδρευσης** (εξωτερικά και εσωτερικά δίκτυα), να ελέγχονται συστηματικά και να αντικαθίστανται με προτεραιότητα τα τμήματα των δικτύων, που έχουν υποστεί βλάβες

3. να διενεργείται **υγειονομική αναγνώριση** σε διάφορα τμήματα του συστήματος ύδρευσης σε συνδυασμό με λήψη δειγμάτων νερού για εργαστηριακή εξέταση και έλεγχο του υπολειμματικού χλωρίου

4. να εφαρμόζεται η προβλεπόμενη σύμφωνα με την ΥΜ /5673/57 (ΦΕΚ 5/58 Β) Υγ. Διάταξη **υποχρεωτική απολύμανση** που επιβάλλεται για υδρεύσεις, που εξυπηρετούν οικισμούς άνω των 3000 κατοίκων και να διερευνάται η αναγκαιότητα εφαρμογής απολύμανσης και σε υδρεύσεις, που εξυπηρετούν μικρότερους οικισμούς

5. να διενεργούνται **δειγματοληπτικοί και εργαστηριακοί έλεγχοι** σε αντιπροσωπευτικά προκαθορισμένα σημεία ολόκληρου του δικτύου διανομής από την πηγή υδροληψίας μέχρι τη διάθεση στον καταναλωτή, σύμφωνα με τα **προγράμματα παρακολούθησης**, όπως αυτά αναφέρονται στην εγκύκλιο ΔΥΓ2/οικ. 111540/10-9-2010 και για τις ποιοτικές παραμέτρους με την συχνότητα παρακολούθησης που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία.

Τέλος τονίζεται ότι η επιτυχία της εφαρμογής των σχετικών διατάξεων με σκοπό την άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση του θέματος, συναρτάται με την ανταπόκριση και το βαθμό συνεργασίας των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, προκειμένου να προστατευθεί και διασφαλισθεί η Δημόσια Υγεία.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

1. Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών
και Δικτύων

ΟΑΣΠ

Ξάνθου 32

154 51 Ν. ΨΥΧΙΚΟ

ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ

2. ΥΠΕΚΑ

Δ/νση Περ/κού Σχεδιασμού

Πατησίων 147

112 51 ΑΘΗΝΑ

3. Υπουργείο Εσωτερικών

Δ/νση Τεχν. Υπηρεσιών

Σταδίου 27

101 83 ΑΘΗΝΑ

4. Όλες τις ΔΥΠΕ

5. ΕΥΔΑΠ

Ωρωπού 156

ΓΑΛΑΤΣΙ

6. ΕΥΑΘ

Εγνατίας 127

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

7. ΕΔΕΥΑ

Παπακυριαζή 37-43

41222 ΛΑΡΙΣΑ

(με την παράκληση να ενημερώσει

Όλα τα μέλη της)

8. Κεντρική Ένωση

Δήμων & Κοινοτήτων Ελλάδας
Ακαδημίας & Γενναδίου 8
115 24 ΑΘΗΝΑ
(με την παράκληση να ενημερώσει
Όλα τα μέλη της)

9. Ε.Σ.Δ.Υ.

Α) Εδρα Μικροβιολογίας & Ανοσοβιολογίας

Β) Εδρα Υγειονομικής Μηχανικής

Λ. Αλεξάνδρας 196

115 21 ΑΘΗΝΑ

10. ΚΕΕΛΠΝΟ - ΚΕΔΥ

Α. Φλεμινγκ 34

166 72 ΒΑΡΗ

11. Σ.Ε.Υ.Υ.Π

Πειραιώς 205

118 53 ΑΘΗΝΑ

12. Γ.Χ.Κ.

Τσόχα 16

115 21 ΑΘΗΝΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γρ. κ. Υπουργού

2. Γρ. κ. Υφυπουργών

3. Γρ. κ. Γεν. Γραμματέων

4. Γραφείο κας Γεν. Δ/ντριας

Δημόσιας Υγείας

5. Δ/νση Δημόσιας Υγιεινής

6. Δ/νση ΔΥΓ2(4)